

АШУУИС-ИЙН НЭМС-ИЙН 2020 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН ТӨСӨЛ

НЭМС нь 2020 онд нийт гадаад, дотоодын нийт 27 төсөлд судалгаа хэрэгжүүлсэн. Үүнд:

- 1. Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн дундах БЗДХ-ын тархалтын судалгаа, ЭМЯ, Глобаль сан (төслийн үр дүнг 12 сард хүлээлгэн өгнө)**
- 2. Агаарын бохирдлын эдийн засгийн нөлөөллийн судалгаа (мэдээлэл боловсруулах үе шат)**
- 3. Улирлын томуугийн эдийн засгийн судалгаа, ХӨСҮТ, АНУ-ын Өвчний хяналтын төв (тайланг хүлээлгэн өгсөн, 7 сар)**
- 4. Финляндын Тампере, Куопогийн их сургуулиудын сургалтын төсөл (төслийг хэрэгжүүлэгч нэгж)(ЭМУ-ын 2 магистрант хөтөлбөрт хамрагдан Тамперегийн их сургуульд суралцсан)**
- 5. “Өсвөр үеийн эрүүл мэндийн эрсдэлт хүчин зүйлс, урьдчилан сэргийлэх асуудал” (2018-2020) төсөл. 2-Р ҮР ДҮН: “өсвөр үеийнхний бие бялдрын үндсэн үзүүлэлтийн хэвийн хэмжээ (нормограмм)-г нас, хүйсээр тогтоох” ШУТС. Төслийн тайлан 2020 оны 5-р сарын 20-нд хүлээлгэж өгсөн (судлаач)**
- 6. ЭМЯ, ДЭМБ, ЭМАШТУ-ний хүртээмж, чанарыг үнэлэх нь судалгааны төсөл (тайлан хүлээлгэн өгсөн, 11 сар)**
- 7. МНЭММН, Эрүүл зүрх эрүүл Улаанбаатар, хөтөлбөрийн үнэлгээ (судлаач)**
- 8. ЭМЯ, ДЭМБ, Монгол улсад Ковид-19 халдварын үеийн бэлэн байдлыг үнэлэх, эдийн засгийн зардал тооцох судалгаа(үндсэн судлаач, тайланг 11 сард хүлээлгэн өгсөн)**
- 9. АРЬСНЫ ӨВЧНИЙ ЗАЙН ОНОШИЛГОО төслийн үнэлгээ - Архангай аймаг 2020.06.04-05. (судлаач)**
- 10. Эрдэнэт үйлдвэрийн ажилчдын эрүүл мэндийн нөлөөллийн үнэлгээ” төслийн ажлын тайлан бичин хүлээлгэн өгсөн. (Орчны Эрүүл Мэндийн Тэнхим)**
- 11. МОХЭМНийгэмлэгтэй хамтран ЭМЯ, ЭМДС. Бага насны хүүхдийн хар тугалгын эрсдэлийн үнэлгээ төслийн тайланг хүлээлгэн өгсөн. (Орчны Эрүүл Мэндийн Тэнхим)**
- 12. Анхдагч толгой өвдөлтийн судалгаа (судлаач)**
- 13. ЭМЯ, ЭМДС : Дотоод орчинд зарим хүнд металл тодорхойлж, эрүүл мэндэд үзүүлэх эрсдэлийн үнэлгээ (Орчны эрүүл мэндийн тэнхим)**
- 14. ДЭМБ-ийн санхүүжилттэй “Дотоод орчны агаарын чанарын үнэлгээ” судалгааны тайланг Монгол, Англи хэлбэрээр хүлээлгэн өгсөн. (Орчны Эрүүл Мэндийн Тэнхим)**

15. Канадын Саймон Фрейзер Их Сургуультай хамтра UGAARIII Судалгааг хэрэгжүүлсэн. НЭМС-д 10.8 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийсэн. (**Орчны Эрүүл Мэндийн Тэнхим**)

16. НЭМС-ийн Орчин-Хөдөлмөрийн Эрүүл ахуйн лабораторийн чадавхийг сайжруулах төслийн хүрээнд, ДЭМБ-ийн санхүүжилттэй судалгаанаас зөөврийн багаж авахад дэмжлэг үзүүлсэн (**Орчны Эрүүл Мэндийн Тэнхим**)

17. СҮИС, Монтанагийн их сургуультай хамтран Агаарын бохирдлын Эпигенетикийн судалгаа эхлүүлсэн /дата цуглуулах ажил эхэлсэн боловч КОВИД-ээс болж түр зогссон/ (**Шим Тэжээл Судлалын Тэнхим**)

18. М.Мөнхзаяа “Өсвөр үеийн эрүүл мэндийн эрсдэлт хүчин зүйлс, урьдчилан сэргийлэх асуудал” ШУТС-ын захиалгат төсөлд судлаачаар (**Шим Тэжээл Судлалын Тэнхим**)

19. Сөүлийн Их Сургуультай хамтарсан “Шим тэжээл судлалын хөтөлбөр, лабораторыг хөгжүүлэх төсөл” 2дугаар шатны төсөл хэрэгжүүлж байна. (**Шим Тэжээл Судлалын Тэнхим**)

20. Г.Энхжаргал, Н.Туул 2020.02 сард “Хар тугалгаар бохирдсон хөрсийг биотехнологийн аргаар нөхөн сэргээх” төслийн жилийн эцсийн тайланг бичиж ШУТСанд хүргүүлсэн. (ОЭМТ, ШТСТ)

21. Н.Туул, Л.Хулан 2019-2024 он, АШУҮИС-ийн НЭМС-ийн Шим тэжээлийн тэнхим Герман улсын Макс Планкийн Нийгэмлэгийн Хүн Төрөлхтний Түүхийн Хүрээлэнтэй хамтран хэрэгжүүлж байгаа “Сүү, цагаан идээний хэрэглээ, лактоз шингээх чадвар ба микробиомын харьцуулсан судалгаа” сэдэвт судалгаа хэрэгжиж мэдээлэл цуглуулах шат дууссан (**Шим Тэжээл Судлалын Тэнхим**)

22. “Залуучуудын дундах хүчирхийллийг орон нутгийн түвшинд урьдчилан сэргийлэх чадавхийг бэхжүүлэх нь” төслийг ШУТИС-тай хамтран хэрэгжүүлсэн. 1 удаагийн зөвлөлдөх уулзалт, 2 удаагийн уулзалтанд оролцож, баримтын судалгаа хийсэн. (**Эрүүл Мэндийн Нийгмийн Ажил Нийгмийн Ухааны Тэнхим**)

23. “Ковид-19 халдварын үеийн эрсдэлийн түргэвчилсэн үнэлгээ, эрсдэлийн харилцааг тоймлосон нь” төсөл хэрэгжүүлсэн. Энэхүү төслийн хүрээнд Covid-19 цар тахалын үед эрсдэлийн түргэвчилсэн үнэлгээ, эрсдлийн харилцааны судалгааг хийж тоймолсон. 2020 оны 4-6 сар (**Эрүүл Мэндийн Нийгмийн Ажил Нийгмийн Ухааны Тэнхим**)

24. “15-19 насны өсвөр үеийнхний нөхөн үржихүйн болон бэлгийн эрүүл мэндийн талаарх мэдлэг, хандлага, дадлыг үнэлэх тандалт судалгаа” төсөлд судлаачаар ажилласан. Г.Надмидцэрэн, А.Ган-Эрдэнэ нар. 2020.10-11 сар. (**Эрүүл Мэндийн Нийгмийн Ажил Нийгмийн Ухааны Тэнхим**)

25. “Strengthening capacity of risk communication, community engagement and determining public perception during COVID-19” төсөл хэрэгжүүлсэн. Энэ төслийн хүрээнд Олон нийтийн санаа бодлыг судлах судалгаа, эрсдэлийн харилцааны чадавхийг бэхжүүлэх гэсэн 2 төрлийн судалгааны ажлыг хийж гүйцэтгэв. 2020 оны 8-12 сар (**Эрүүл Мэндийн Нийгмийн Ажил Нийгмийн Ухааны Тэнхим**)

26. ДЭМБ-ын шинэ коронавируст (КОВИД-19) халдвартай эхний тохиолдлууд, тэдгээрийн ойрын хавьтлуудын судалгаа. Төслийн зөвлөхөөр ажиллаж байна /Д. Даваалхам/

27. Коронавируст халдвар (COVID-19)-ын тархалтыг хүн амд суурилан, насны бүлэг тус бүр судлах тархвар зүйн судалгааны протокол *“Population-based age-stratified seroepidemiological investigation protocol for COVID-19 virus infection”* Төслийн зөвлөхөөр ажиллаж байна /Д. Даваалхам/